

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ТА АКТУАЛЬНОСТІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ ОЦІНКИ РИЗИКУ КРЕДИТУВАННЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

© 2014 **ВОРОТИНЦЕВ М. М.**

УДК 336.011

Воротинцев М. М. Аналіз динаміки та актуальності наукових досліджень у сфері оцінки ризику кредитування фінансових установ

У статті проаналізовано актуальність наукових досліджень та їх динаміку розвитку у фінансовій сфері за допомогою відповідного категоріального апарату в межах наукового простору України на основі методу Інтернет-аналізу. Дефрагментовано напрям «Оцінка ризику кредитування фінансових установ» на відповідні понятійні категорії: ризик кредитування, кредитний ризик, оцінка ризику, кредитування фінансових установ, оцінка ризику кредитування. Це дозволить сформувати підґрунтя категорійного апарату оцінки ризику кредитування. Встановлено, що існує певна стабільність у сфері оцінки ризику кредитування протягом дослідженого періоду часу, однак у порівнянні з початком століття спостерігається різкий спад досліджень у цій сфері. Висвітлено основні тенденції змін у цьому напрямі та фактори, що їх зумовили. Доведено актуальність обраних напрямів дослідження в сучасних економічних умовах та необхідність подальших досліджень, розробки нових (актуальних) методів оцінки ризику кредитування в цілому та фінансових установ зокрема.

Ключові слова: ризик кредитування, кредитний ризик, оцінка ризику, кредитування фінансових установ, оцінка ризику кредитування.

Рис.: 7. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 16.

Воротинцев Михайло Михайлович – аспірант, кафедра управління фінансовими послугами, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (пр. Леніна, 9а, Харків, 61166, Україна)

E-mail: wmixaw@ukr.net

УДК 336.011

Воротинцев М. М. Анализ динамики и актуальности научных исследований в сфере оценки риска кредитования финансовых учреждений

В статье проанализирована актуальность научных исследований и динамика их развития в финансовой сфере при помощи соответствующего категориального аппарата в пределах научного пространства Украины на основе метода Интернет-анализа. Дефрагментировано направление «Оценка риска кредитования финансовых учреждений» на соответствующие понятийные категории: риск кредитования, кредитный риск, оценка риска, кредитование финансовых учреждений, оценка риска кредитования. Это позволит сформировать почву категориального аппарата оценки риска кредитования. Установлено, что существует определенная стабильность в сфере оценки риска кредитования на протяжении исследуемого периода времени, однако в сравнении с началом века наблюдается резкий спад исследований в этой сфере. Отражены основные тенденции изменений в этом направлении и факторы, которые их обусловили. Доказана актуальность избранных направлений исследования в современных экономических условиях и необходимость дальнейших исследований, разработки новых (актуальных) методов оценки риска кредитования в целом и финансовых учреждений в частности.

Ключевые слова: риск кредитования, кредитный риск, оценка риска, кредитование финансовых учреждений, оценка риска кредитования.

Рис.: 7. **Табл.:** 2. **Библ.:** 16.

Воротинцев Михаил Михайлович – аспирант, кафедра управления финансовыми услугами, Харьковский национальный экономический университет им. С. Кузнеця (пр. Ленина, 9а, Харьков, 61166, Украина)

E-mail: wmixaw@ukr.net

UDC 336.011

Vorotyntsev M. M. Analysis of Dynamics and Relevance of Research in the Field of Estimation of Risks of Extending Credits to Financial Institutions

In the article relevance of research in the field of finance as well as dynamics of the research development is analyzed by means of an appropriate framework of categories and concepts, within the research area of Ukraine, on the basis of the method of web analysis. The area of «Estimation of risks of extending credits to financial institutions» was defragmented into the relevant conceptual categories: risks of extending credits, credit risk, estimation of risks, extending credits to financial institutions, estimation of risks of extending credits. Thereby a base for the framework of categories and concepts for estimation of risks of extending credits was prepared. A certain stability in the field of estimation of risks over the time of the study was observed, though in comparison with the beginning of the century a sharp decline in the number of research activities was obvious. Main trends of changes in this area as well as the factors that caused them are presented. Relevance of the selected research areas for the contemporary economic conditions and the need for further research, development of new (current) methods to estimate the risk of extending credits generally and particularly, to financial institutions, was proven.

Key words: risks of extending credits, credit risk, estimation of risks, extending credits to financial institutions, estimation of risks of extending credits.

Pic.: 7. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 16.

Vorotyntsev Mykhaylo M. – Postgraduate Student, Department of Financial Services, Kharkiv National Economic University named after S. Kuznets (pr. Lenina, 9a, Kharkiv, 61166, Ukraine)

E-mail: wmixaw@ukr.net

Сучасний стан фінансового ринку, який є вкрай нестабільним через відповідні зовнішні та внутрішні фактори впливу на нього, потребує вирішення багатьох проблем, однією з яких є оцінка ризиків, особливо ризиків за найактивнішими банківськими операціями з кредитування [6, 12]. Крім того, для дотримання стабільності банківської системи, що є дуже актуальним в умовах банківського сектора України, важливим є визначення актуальних напрямів дослідження у цій сфері та розробка за ними відповідного методичного та наукового забезпечення.

Спираючись на останні міждержавні та міжрегіональні нормативно-правові акти [14, 15, 16], можна виділити деяку політичну спрямованість до глобальних інтеграційних процесів, що, у свою чергу, потребує більш детального розуміння актуальних напрямів дослідження у фінансовій сфері, зокрема у сфері оцінки ризиків кредитування, їхнього стану та структури їх подальшого розвитку.

Вирішення поставленої проблеми дасть змогу: виділити пріоритетні напрями дослідження, яким науковці приділяють основну увагу, дослідити динаміку зміни їх актуальності, визначити напрями, за якими є недостатність наукового обґрунтування.

Дослідженню тематики оцінки ризиків кредитування, її актуальності в сучасних умовах, аналізу її структурних складових приділено значну увагу в наукових працях таких вчених: Н. М. Внукова [8], В. В. Віталінський [7], В. В. Галасюк [9], С. А. Кучер [11] та ін.

Також подібні дослідження були виконані іншими авторами [1, 4], які, наприклад, використовуючи унікальний набір даних в єврозоні та низьку банківських стандартів кредитування США, знайшли, що низькі (внаслідок грошово-кредитної політики) короткострокові процентні ставки пом'якшують існуючі стандарти для побутових і корпоративних кредитів. Це пом'якшення особливо актуально для іпотеки й посилює деякі аспекти сек'юритизації, слабого нагляду щодо банківського капіталу і низьких грошових ставок рефінансування протягом тривалого періоду часу. І навпаки, низькі довгострокові процентні ставки не пом'якшують існуючі стандарти кредитування. Нарешті, країни з більш м'якими стандартами кредитування, що були до кризи, пов'язаної з негативними правилами залишків Тейлора, показують гірші економічні показники. Ці результати можуть допомогти пролити світло на походження кризи і мають важливі наслідки для політики Єврозони [1].

Метою статті є аналіз рівня актуальності обраних напрямів дослідження, їх існуючого стану та перспектив подальшого розвитку, а також прогнозна оцінка можливих напрямів розвитку обраних категорій, що підтверджують їх актуальність та доцільність подальшого розгляду.

Об'єктом дослідження є процеси фінансової сфери, які забезпечують її становлення, функціонування та розвиток. *Предметом* дослідження є виділені категорії (базові поняття), які формують підґрунтя категорійного апарату оцінки ризику кредитування.

Сучасні процеси глобалізації, суттєва залежність економік різних країн, великий рівень відкритості економік потребує від кожної окремої країни (у тому числі йі Україні) розуміння важливості оцінки різного роду ризиків. Останні події (дематеріалізація іменних цінних паперів, зменшення господарських товариств з державною часткою, збільшення небанківських фінансових установ, затвердження Середньострокової стратегії управління державним боргом на 2013 – 2015 рр., консолідація капіталу на ринку венчурного інвестування, зміна правил по іпотечному кредитуванню, повертання інвестиційних банків та ін.) на фінансовому кредитному ринку України показали, що його стан є вкрай нестабільним щодо зовнішніх факторів впливу. Існуюча небезпека дестабілізації фінансового сектора, а як наслідок – інших сфер народного господарства потребує швидких розробок нових методів оцінки ризиків, визначення актуальних напрямів фінансового сектора та досліджень за цими напрямками.

Для збору статистичної інформації та подальшого аналізу було вирішено дефрагментувати напрям як «Оцінка ризику кредитування фінансових установ» на відповідні понятійні категорії, що створюють категорійний апарат, які наведено в *табл. 1*, оскільки в цьому випадку можливо проведення подальшого аналізу щодо прогнозування розвитку в часі та оцінка поточної дина-

міці. Крім того, дефрагментування дозволить застосувати запропонований метод Інтернет-аналізу на основі мови запитів [3] з більшої точністю та достовірністю.

Таблиця 1

Понятійні категорії, що створюють категорійний апарат

№	Понятійна категорія	Відповідне скорочення
1	Ризик кредитування	РК
2	Кредитний ризик	КР
3	Оцінка ризику	ОР
4	Кредитування фінансових установ	КФУ
5	Оцінка ризику кредитування	ОРК
6	Оцінка ризику кредитування фінансових установ	ОРКФУ

Для вирішення задачі актуальності досліджень тієї чи іншої складової окремої понятійної категорії було використано метод Інтернет-аналізу на основі мови запитів [3]. Застосування цього методу було вирішено використати на найбільш відомій міжнародній пошуковій системі Google, яка, до того ж, доволіно використовує систему бан-фільтрів, оскільки метод базується на створенні множини запитів [2], у цьому випадку ця множина запитів може бути ідентифікована як спам з боку пошукового сервісу. Крім того, застосований метод був апробований у різних галузях та довів свою адекватність [2, 5].

Для отримання об'єктивної оцінки щодо актуальності кожної понятійної категорії та її динаміки, період дослідження був обраний з 2000 – 2014 рр. Статистичні дані за цей період були отримані за допомогою відповідної структури мови запиту, яка включала власне понятійну категорію, часовий елемент з діапазону дослідження та логічну функцію, яка зв'язує обрані елементи.

На основі отриманих даних було побудовано консолідовану діаграму, яку представлено на *рис. 1*.

Аналіз наведеної на *рис. 1* діаграми дозволив відмітити те, що період з 2009 по 2010 рр. відзначився стрімким зростанням посилань за такими понятійними категоріями, як КФУ (кредитування фінансових установ), ОРК (оцінка ризику кредитування) та ОРКФУ (оцінка ризику кредитування фінансових установ). Насамперед, це зростання було зумовлено потребою в оцінці ризиків кредитування, оскільки складна ситуація фінансового сектора у 2008 р., яка й стала причиною сильних економічних втрат для країни та краху багатьох банків, обумовила потребу в більш глибокому вивченні ризиків та їх оцінці.

З 2011 р. можна спостерігати, що загальний обсяг посилань є більш стабільним і відзначається тенденцією до підвищення. Тому що оцінка ризику кредитування за сучасних умов, які склалися на фінансовому ринку, і з появою великої кількості нових факторів впливу на нього потребує збільшення уваги щодо його подальшого дослідження. Отримати більшу візуалізацію даних щодо кількості посилань (що підтверджує актуальність) за категорією «РК» і розуміння виникаючих тенденцій можливо за рахунок апроксимації на основі побудованої трендової моделі, що наведено на *рис. 2*.

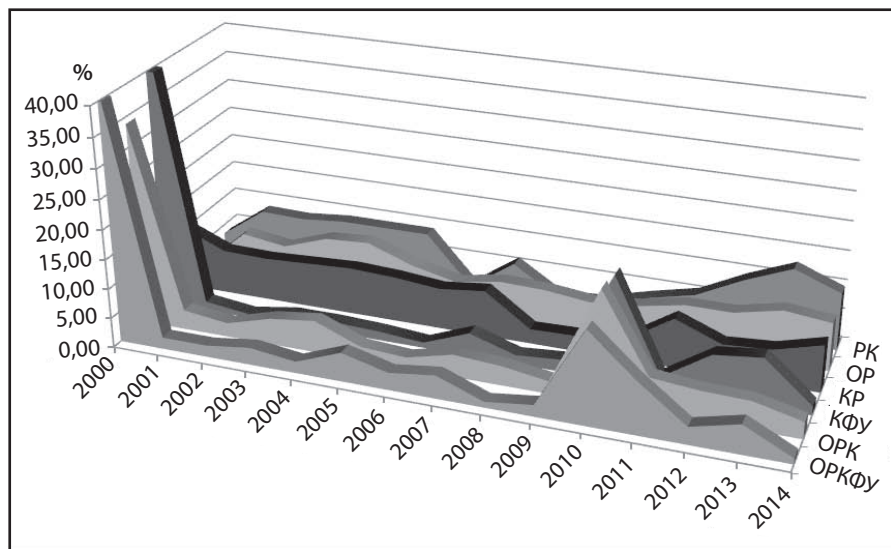

Рис. 1. Динаміка обсягу посилаць за період 2000 – 2014 рр.

Рис. 2. Діаграма розподілу значень запитів для поняття «Ризик кредитування»

Наведена на рис. 2 діаграма характеризує зростання рівня посилаць з 2008 по 2013 рр., що до 2014 р. необхідно відзначити, що дані були взяті лише за перший квартал, тому твердження про тенденцію падіння є суб'єктивним.

З рис. 3 можна побачити тенденцію до зростання зацікавленості за даним запитом з 2008 по 2014 рр., що обумовлено нестабільністю фінансового сектора, особливо сектора банківського кредитування, який, недооцінивши кредитний ризик, автоматично почав втрачати свою фінансову стійкість, що в умовах поширення кризи може призвести до банкрутства фінансової установи.

Наведена на рис. 4 діаграма також демонструє тенденцію до зростання запитів за наведеною категорією з 2008 р., що було обумовлено кризовими явищами та потребою вирішення проблеми об'єктивної оцінки кредитного ризику.

З 2008 р. на фінансовому ринку України, зокрема банківському, почалися структурні перебудови у зв'язку з негативними економічними явищами в економіці країни, саме тому кредитування фінансових установ фізич-

ними та юридичними особами стало дуже ризикованим, оскільки існувала велика вірогідність втрати інвестованого капіталу, що, у свою чергу, підвищило інтерес інвесторів до пошуку інформації за поданою понятійною категорією. З 2011 р. трендовий напрямок демонструє падіння, банківський сектор почав частково відновлюватись з урахуванням минулих помилок, зацікавленість інвесторів розміщувати вільні кошти впала як за рахунок недовіри, так і за рахунок їх відсутності (рис. 5).

Наведена діаграма (рис. 6) демонструє найсуттєвіші трендові зміни в період з 2008 по 2013 рр., оскільки зацікавленість в оцінці ризику кредитування, а в нашому випадку кількості запитів за цим поняттям, виникає в період найбільшої потреби в цьому, яка й відбулася у 2008 р. при руйнації великої кількості банківських установ, які не змогли оцінити та спрогнозувати реальні ризики кредитування, що й стало основною проблемою функціонування та виживання кожної окремої фінансової установи на ринку України. Стабілізація ситуації, у свою чергу, викликає зворотну реакцію запитів, яку демонструє тренд, а саме: його падіння з 2011 по 2014 рр.

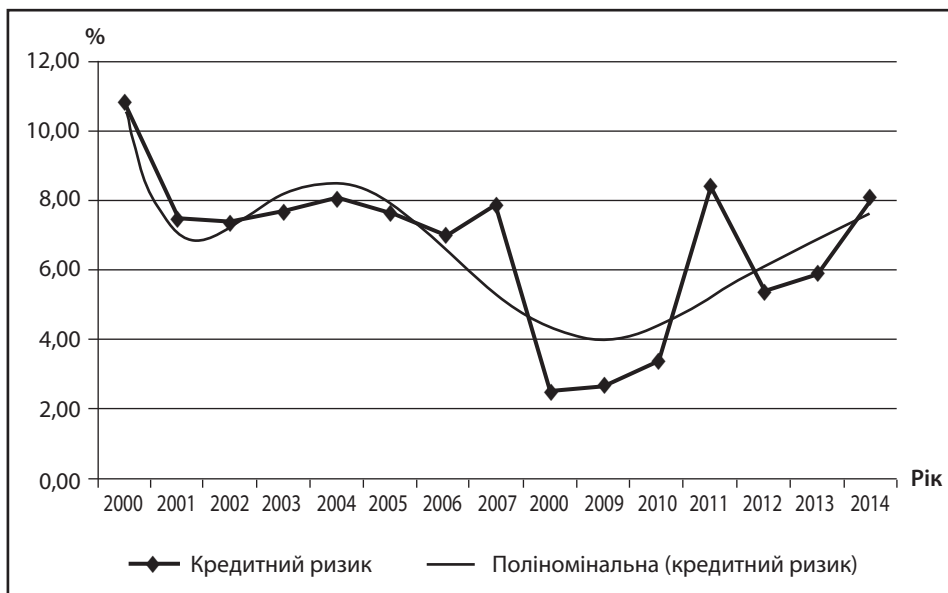

Рис. 3. Діаграма розподілу значень запитів для поняття «Кредитний ризик»

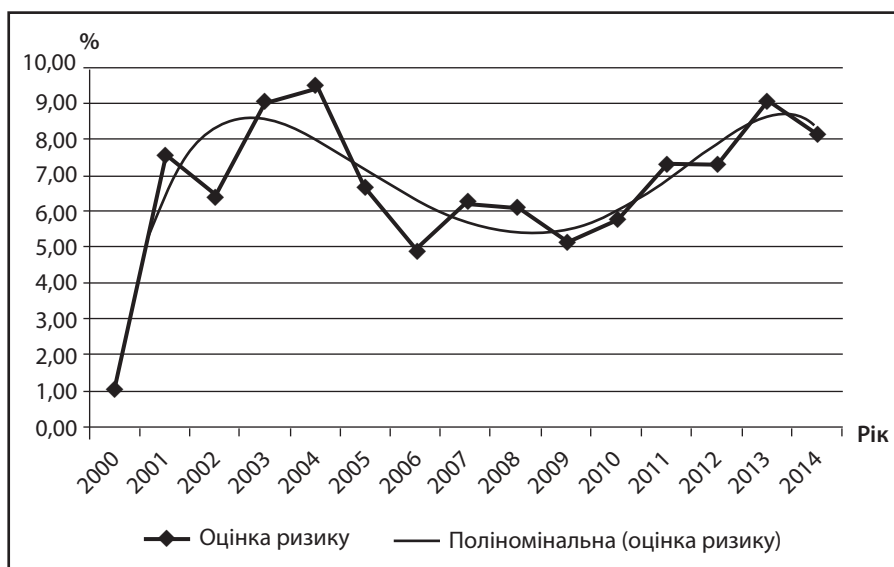

Рис. 4. Діаграма розподілу значень запитів для поняття «Оцінка ризику»

Рис. 5. Діаграма розподілу значень запитів для поняття «Кредитування фінансових установ»

Рис. 6. Діаграма розподілу значень запитів для поняття «Оцінка ризику кредитування»

Наведений на рис. 7 розподіл демонструє належну стабільність у сфері оцінки ризику кредитування протягом дослідженого періоду часу, але у порівнянні з початком століття спостерігається різкий спад досліджень у цій сфері. Можливо, це пов'язано з деякими геополітичними подіями або історичними фактами розвитку держави. Для підтвердження значущості отриманих результатів, демонстрації, в якій мірі отримані рівняння пояснюють досліджуваний фактор, представимо таблицю функцій апроксимації та значень достовірності апроксимації (табл. 2).

За результатами, наведеними в табл. 2, можна зробити висновок, що всі досліджувані понятійні категорії мають досить високу (від 0,813 до 0,889) величину достовірності апроксимації. Виключенням є понятійна категорія «Кредитний ризик», показник апроксимації цієї понятійної категорії склав 0,659. Тобто, загалом даний розподіл підтверджує достатньо великий інтерес та

зростання актуальності будь-яких досліджень, що проявляється у сфері кредитування в цілому та фінансових установ зокрема. Таким чином, за даними щодо отриманих функцій апроксимації можна впевнено посилалися (впродовж 2000 – 2014 рр.) на загальне зростання попиту (актуальності, розповсюженості, підтвердження необхідності подальших досліджень і т. ін.) досліджень понятійної категорії «Оцінка ризику кредитування фінансових установ», тобто ця область є актуальною.

ВИСНОВКИ

Отримані результати проведеного дослідження достатньо об'єктивно характеризують поточний стан і динаміку зміни актуальності інноваційних пропозицій та досліджень у фінансовій сфері за окремими визначеними напрямками (понятійних категорій). Також результати та їх інтерпретація висвітлюють необхідність подальших досліджень і розробки нових (актуальних) методів оцін-

Рис. 7. Діаграма розподілу значень запитів для поняття «Оцінка ризику кредитування фінансових установ»

Функції апроксимації та значення достовірності апроксимації понятійних категорій

Понятійна категорія	Функція	Достовірність апроксимації
PK	$y = -1E - 06x^6 + 0.017x^5 - 89.19x^4 + 23853x^3 - 4E + 08x^2 + 3E + 11x - 1E + 14$	$R^2 = 0.817$
KP	$y = 1E - 06x^6 - 8E - 05x^5 + 0.001x^4 - 0.017x^3 + 0.089x^2 - 0.207x + 0.243$	$R^2 = 0.659$
OP	$y = -4E - 07x^6 + 2E - 05x^5 - 0.000x^4 + 0.005x^3 - 0.040x^2 + 0.137x - 0.089$	$R^2 = 0.820$
KFY	$y = 1E - 05x^6 - 0.000x^5 + 0.011x^4 - 0.118x^3 + 0.629x^2 - 1.623x + 1.565$	$R^2 = 0.889$
OPK	$y = 1E - 05x^6 - 0.000x^5 + 0.011x^4 - 0.107x^3 + 0.535x^2 - 1.284x + 1.179$	$R^2 = 0.853$
OPKFY	$y = -4E - 05x^5 + 0.001x^4 - 0.029x^3 + 0.222x^2 - 0.777x + 0.976$	$R^2 = 0.813$

ки ризику кредитування в цілому та фінансових установ окрема. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Maddaloni A. Bank Risk-taking, Securitization, Supervision, and Low Interest Rates: Evidence from the Euro-area and the U.S. Lending Standards / Angela Maddaloni and José-Luis Peydró // *Rev. Financ. Stud.* (2011) 24 (6): 2121 – 2165 doi:10.1093/rfs/ahr015.

2. Kavun S. (2013). Estimation of the Effectiveness and Functioning of Enterprises in Boards of Corporate Security / S. Kavun, D. Čaleta, M. Vršec, R. Brumnik // *European Journal of Scientific Research*, Vol. 104, No. 2, pp. 304 – 323 [Electronic resource]. – Mode of access : http://www.europeanjournalofscientificresearch.com/issues/EJSR_104_2.html

3. Kavun S. (2012). A Method of Internet-Analysis by the Tools of Graph Theory. En: Watada, J., Phillips-Wren, G., Jain, L.C., and Howlett, R. J. (Eds.) / S. Kavun, I. Mykhalchuk, N. Kalashnykova, A. Zyma // *Advances in Intelligent Decision Technologies*, Springer-Verlag Series "Smart Innovation, Systems and Technologies", Vol. 15, Part 1, Heidelberg, Germany, pp. 35 – 44, DOI: 10.1007/978-3-642-29977-3_4. [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.springerlink.com/content/r500n724h21014w0/>

4. Lyn C. Thomas (2000). A survey of credit and behavioural scoring: forecasting financial risk of lending to consumers / C. Thomas Lyn // *International Journal of Forecasting*, Volume 16, Issue 2, pp. 149 – 172.

5. Korchevska L. Social Responsibility as a Contextual Component of the Enterprise Economic Security / Liliya Korchevska, Ganna Zhosan, Sergii Kavun [Electronic resource]. – Mode of access : <http://pubs.sciepub.com/jfe/1/4/6/>

6. Васюренко О. В. Банківські операції : навч. посіб. – 4-те вид., перероб. і доп. / О. В. Васюренко. – К. : Знання, 2004. – 324 с.

7. Вітлінський В. В. Оцінка, моделювання та оптимізація управління економічним ризиком : дис. ... д-ра екон. наук: 08.03.02 / В. В. Вітлінський ; Київський держ. економічний ун-т. – К., 1996. – 308 с.

8. Внукова Н. М. Страхування: теорія і практика / Навчально-методичний посібник / Внукова Н. М., Успенко В. І., Временко Л. В. та ін. ; за заг. ред. проф. Внукової Н. М. – Харків : Бурун Книга, 2004. – 376 с.

9. Галасюк В. В. SGMCA-спрощений метод оцінки кредитоспроможності компаній на основі міжнародних стандартів бухгалтерського обліку / В. В. Галасюк // *Вісник національного банку України*. – 2006. – № 10.

10. Герасимова Є. Б. Комплексний аналіз кредитоспроможності позичальника / Є. Б. Герасимова // *Фінанси і кредит*. – 2005. – № 4. – С. 21 – 30.

11. Кучер С. Л. Сучасні методи оцінки кредитоспроможності позичальника / С. Л. Кучер // *Формування ринкового відношення в Україні*. – 2003. – № 2. – С. 17 – 20.

12. Міщенко В. І. Банківські операції : підручник / В. І. Міщенко, Н. Г. Слав'янська, О. Г. Коренєва. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 796 с.

13. Модельный закон : О межрегиональном сотрудничестве от 31.10.2007 № 29-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua>

14. Наказ Президента України : Про забезпечення продовження конструктивного партнерства України з Організацією Північноатлантичного договору від 18.11.2010 року № 1039/2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua>

15. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та європейським союзом, європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 24.06.14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_%28body%29.pdf

16. Вербальна нота Генерального Секретаріату Ради Європейського Союзу № SGS14/12029 від 30 вересня 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/document/247667882/Doc2.doc>

REFERENCES

Halasiuk, V. V. "SGMCA-sproshchenyi metod otsinky kredytopromozhnosti kompanii na osnovi mizhnarodnykh standartiv bukhgalterskoho obliku" [SGMCA-simplified method of credit scoring companies based on international accounting standards]. *Visnyk natsionalnoho banku Ukrainy*, no. 10 (2006).

Herasymova, Ie. B. "Kompleksnyi analiz kredytopromozhnosti pozychalnyka" [Comprehensive analysis of the creditworthiness of the borrower]. *Finansy i kredyt*, no. 4 (2005): 21-30.

Kavun, S. et al. "A Method of Internet-Analysis by the Tools of Graph Theory". <http://www.springerlink.com/content/r500n724h21014w0/>

Korchevska, L., Zhosan, G., and Kavun, S. "Social Responsibility as a Contextual Component of the Enterprise Economic Security". <http://pubs.sciepub.com/jfe/1/4/6/>

Kavun, S. et al. "Estimation of the Effectiveness and Functioning of Enterprises in Boards of Corporate Security". http://www.europeanjournalofscientificresearch.com/issues/EJSR_104_2.html

Kucher, S. L. "Suchasni metody otsinky kredytopromozhnosti pozychalnyka" [Modern methods of assessing the creditworthiness of the borrower]. *Formuvannia rynkovoho vidnosyn v Ukraini*, no. 2 (2003): 17-20.

Lyn, C. Th. "A survey of credit and behavioural scoring: forecasting financial risk of lending to consumers". *International Journal of Forecasting*, vol. 16, no. 2 (2000): 149-172.

[Legal Act of Ukraine] (2007). <http://portal.rada.gov.ua>

[Legal Act of Ukraine] (2010). <http://portal.rada.gov.ua>
Mishchenko, V. I., Slav'ianska, N. H., and Korenieva, O. H. *Ban-kivski operatsii* [Banking operations]. Kyiv: Znannia, 2007.

Maddaloni, A., and Peydro, J.-L. "Bank Risk-taking, Securitization, Supervision, and Low Interest Rates: Evidence from the Euro-area and the U. S. Lending Standards". *Rev. Financ. Stud.*, no. 24 (6) (2011): 2121-2165.

"Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta lEvropeiskym Soiuzom, ievropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i ikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony" [The Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part]. http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_%28body%29.pdf

Vnukova, N. M. et al. *Strakhuvannia: teoriia i praktyka* [Insurance: Theory and Practice]. Kharkiv: Burun Knyha, 2004.

Vasiurenko, O. V. *Bankivski operatsii* [Banking operations]. Kyiv: Znannia, 2004.

Vitlinskyi, V. V. "Otsinka, modeliuvannia ta optymizatsiia upravlinnia ekonomichnym ryzykom" [Assessment, modeling and optimization of economic risk]. *Dys. ... d-ra ekon. nauk: 08.03. 02*, 1996.

"Verbalna nota Heneralnoho Sekretariatu Rady lEvropeiskoho Soiuzu" [Note verbale from the General Secretariat of the Council of the European Union]. <http://www.kmu.gov.ua/document/247667882/Doc2.doc>

UDC 332: 378

FINANCIAL SUPPORT IN TERMS OF REGIONALIZATION OF HIGHER EDUCATION

© 2014 DANKANICH O. M.

UDC 332: 378

Dankanich O. M. Financial Support in Terms of Regionalization of Higher Education

The aim of the article is to study the modern trends in higher education. Relevance of use of innovative methods for improving the process of financial security by creating the regional investment (endowment) funds is substantiated. Researching of the local specifics of financing the functioning of the higher education sector, which was conducted by the method of comparison, allowed to analyze and synthesize the theoretical foundations of the modern trends of development, namely of regionalization. The article analyzes the current state of trends that determine the need to improve the efficiency of the higher education sector as a determining factor in the formation and growth of the socio-economic potential. The author has allocated the tools of funding and proposed measures (mixed education) that will potentially contribute to the development of higher education in view of modern trends.

Key words: higher education, funding, regionalization, investment (endowment) funds, mixed education.

Tabl.: 1. **Bibl.:** 12.

Dankanich Olena M. – Postgraduate Student, Dnipropetrovsk State Finance Academy (vul. Arzhanova, 12, Dnipropetrovsk, 49083, Ukraine)

E-mail: elena.dankanich@gmail.com

УДК 332: 378

Данканіч О. М. Фінансове забезпечення в аспекті регіоналізації розвитку вищої освіти

Метою статті є дослідження сучасних тенденцій розвитку вищої освіти. Обґрунтовано актуальність використання інноваційних методів удосконалення процесу фінансового забезпечення шляхом створення регіональних інвестиційних (ендавмент) фондів. Дослідження локальної специфіки фінансового забезпечення функціонування галузі вищої освіти за допомогою методу порівняння дозволило проаналізувати та синтезувати теоретичні основи сучасної тенденції розвитку, а саме – регіоналізації. У статті проаналізовано сучасний стан тенденцій, що визначають необхідність підвищення ефективності галузі вищої освіти як визначального чинника формування та зростання соціально-економічного потенціалу держави. Виокремлено інструменти фінансового забезпечення та запропоновано заходи (змішана форма навчання), що нададуть потенційну можливість сприяти розвитку галузі вищої освіти з урахуванням сучасних тенденцій.

Ключові слова: вища освіта, фінансове забезпечення, регіоналізація, інвестиційні (ендавмент) фонди, змішана форма навчання.

Tabl.: 1. **Bibl.:** 12.

Данканіч Олена Михайлівна – аспірантка, Дніпропетровська державна фінансова академія (вул. Аржанова, 12, Дніпропетровськ, 49083, Україна)

E-mail: elena.dankanich@gmail.com

УДК 332: 378

Данканіч Е. М. Финансовое обеспечение в аспекте регионализации развития высшего образования

Целью статьи является исследование современных тенденций развития высшего образования. Обоснована актуальность использования инновационных методов совершенствования процесса финансового обеспечения путем создания региональных инвестиционных (эндавмент) фондов. Исследование локальной специфики финансового обеспечения функционирования отрасли высшего образования с помощью метода сравнения позволило проанализировать и синтезировать теоретические основы современной тенденции развития, а именно – регионализации. В статье проанализировано современное состояние тенденций, определяющих необходимость повышения эффективности отрасли высшего образования как определяющего фактора формирования и роста социально-экономического потенциала государства. В результате были выделены инструменты финансового обеспечения и предложены меры (смешанная форма образования), дающие потенциальную возможность способствовать развитию отрасли высшего образования с учетом современных тенденций.

Ключевые слова: высшее образование, финансовое обеспечение, регионализация, инвестиционные (эндавмент) фонды, смешанная форма образования.

Tabl.: 1. **Bibl.:** 12.

Данканіч Елена Михайловна – аспірантка, Дніпропетровська державна фінансова академія (вул. Аржанова, 12, Дніпропетровськ, 49083, Україна)

E-mail: elena.dankanich@gmail.com

The nation's intellectual potential is formed due to the development of higher education as a fundamental and strategic sector of the economy. Constructive interaction of institutions on the basis of local productive forces ensures the functioning of regional labor markets; these markets require appropriate knowledge of professionals who have to use them in practice later. The market requests are the basis for the practical application of theoretic-

cal knowledge learned by professionals in higher education institutions (HEIs). Debugging of information and financial flows in the economic system allows professionals to synchronize the theoretical and practical aspects of knowledge, promote systematization of knowledge and practical skills, ways of thinking, professional, philosophical and civic qualities, moral and ethical values, and other competencies acquired in higher education institution (academic institu-